

ૐ

શ્રી પરમકૃપાળુદેવાય નમઃ

સ્વયમ્ભૂસ્તોત્ર

શિબિર - ૨

શ્રી અભિનંદનસ્વામી જિન સ્તુતિ

શ્રી સુમતિનાથ જિન સ્તુતિ

શ્રી પદ્મપ્રભ જિન સ્તુતિ

WORKSHEET

Marks: 50

Name: .....

Tel. No.: .....

Group: .....

Zone: .....

(I) સાચો જવાબ પસંદ કરો.

Marks: 5

૧. પૂર્ણ વીતરાગતાની પ્રાપ્તિ માટે .....રૂપ સમાધિને પ્રધાન લક્ષ્ય બનાવવી જરૂરી છે.

- (a) આર્તધ્યાન (b) રૌદ્રધ્યાન (c) ધર્મધ્યાન (d) શુક્લધ્યાન

૨. જગતના જીવો .....ના કારણે અનંત દુઃખ પામે છે.

- (a) પાપના ઉદય (b) પુણ્યના અભાવ (c) સ્વરૂપની સમજણના અભાવ (d) આત્મજ્ઞાન

૩. શરીર ..... નથી છતાં અજ્ઞાની જીવ તેમાં અહંભાવ કરે છે.

- (a) ચેતન (b) અચેતન (c) જડ (d) કર્મકૃત

૪. જિનેશ્વર ભગવાનનો વિહાર, સ્થિરતા, ઉપદેશ .....ના કારણે હોય છે.

- (a) ઈચ્છા (b) લોભ (c) સ્વાર્થ (d) ભવ્ય જીવોનાં કલ્યાણ

૫. ભક્તિ એ ..... છે.

- (a) ક્રિયાકાંડ (b) અમુક પાઠોની પુનરુક્તિ (c) જીવન જીવવાની શૈલી (d) ઔપચારિક ઘટના

(II) નીચે આપેલ દૃષ્ટાંતો અને તેના પરમાર્થનાં જોડકાં બનાવો.

Marks: 5

૧. મા - વીજળીનો કડકડાટ - બાળકનું સળવળવું	(a) સદ્ગુરુ પોતાના અનુભવમાંથી જીવને અવરોધો ઓળંગી સફળતા મેળવવાનું માર્ગદર્શન આપે છે.
૨. પડદો - દીવાલ - રંગ	(b) ભક્તિ એટલે પ્રભુ તરફ ઢળવું.
૩. પદ્મરાગમણિ પર્વતની પ્રભા - પાશ્વભાગ	(c) ઊંડી ભાવદશામાં જ પરમાત્માનો અનુભવ થાય.
૪. છીછરા પાણી - ઊંડાં પાણી - જહાજ	(d) આત્મતત્ત્વનો મહિમા જાગતાં જીવ તેમાં એકાગ્ર થવા નિરંતર આત્માનુસંધાનનો પુરુષાર્થ કરે.
૫. છત્રી ભૂલ્યો - બીજાની જોઈ - યાદ	(e) શ્રી પદ્મપ્રભ જિનના શરીરથી નીકળતાં લાલ કિરણોથી સમવસરણની સભા વ્યાપ્ત થાય છે.
૬. ગાંધીજી - સ્વતંત્રતા ક્યારે	(f) જ્ઞાનીનાં દર્શનથી જીવને પોતાના આત્મસ્વરૂપનું સ્મરણ થાય છે.
૭. બળદ - દરવાજો - માથું મારે	(g) વસ્તુ સત્-અસત્ રૂપ છે.
૮. ગુરુ - ઝાડ - ઈંદુ - ડાળ	(h) ભક્ત પ્રભુને નમ્ર નિવેદન કરે પણ તેમાં આગ્રહ, દબાણ કે જીદ ન હોય.
૯. પુષ્પો - વૃક્ષ પર - આકાશમાં	(i) જ્યારે મુમુક્ષુતા જાગશે ત્યારે મોક્ષ મળશે.
૧૦. છોકરી - ઢીંગલી - પ્રાર્થના	(j) જીવને અનંત કાળથી આત્મસ્વભાવની વાતમાં રુચિ જાગી નથી. '

૧) ..... ૨) ..... ૩) ..... ૪) ..... ૫) ..... ૬) ..... ૭) ..... ૮) ..... ૯) ..... ૧૦) .....

(III) નીચેના પ્રશ્નોના થોડા શબ્દોમાં જવાબ લખો.

Marks: 5

૧. શ્રી અભિનંદન સ્વામીએ કેટલા અભ્યંતર પરિગ્રહ ત્યાગીને નિર્ગ્થ પદ પ્રાપ્ત કર્યું હતું? .....
૨. શ્રી પદ્મપ્રભ જિનની શરીરમૂર્તિ પરસેવારહિત, સફેદ લોહી આદિ કેટલાં ઉત્તમ લક્ષણ વડે આલિંગિત હતી? .....
૩. તીર્થંકર ભગવાનની વાણીનો મહિમા સમજાવતાં જ્ઞાની તેને કયા મેઘ સાથે સરખાવે છે? .....
૪. સ્વામી શ્રી સમન્તભદ્રાચાર્યે શ્રી પદ્મપ્રભ જિન માટે વાપરેલ ચારુમૂર્તિ વિશેષણનો અર્થ શું છે? .....
૫. તીર્થંકર ભગવાન જ્યારે વિહાર કરે ત્યારે દેવો કેટલાં સુવર્ણમય કમળોની રચના કરે છે? .....

(IV) નીચેનું કથન સાચું છે કે ખોટું તે લખો. ખોટું હોય તો તેનું કારણ દર્શાવો.

Marks: 5

૧. નિત્યક્રમ જ્યારે અહંકારને તૂટતાં બચાવા માટે નહીં, પણ અપરાધભાવથી બચવા માટે કરાય ત્યારે તે ભક્તિમાર્ગે આગળ વધવાનું કારણ બને છે. ....
૨. જીવને યથાર્થ તત્ત્વદૃષ્ટિ પ્રાપ્ત થતાં સુખ આપનાર ઇન્દ્રિયવિષયો પ્રત્યે વૈરાગ્ય જાગે છે. ....
૩. કોઈ પણ દ્રવ્ય સર્વથા ભાવરૂપ કે સર્વથા અભાવરૂપ નથી જ. ....
૪. શ્રી પદ્મપ્રભ જિનની પૂર્ણ સ્તુતિ કરવા માત્ર વિશિષ્ટ જ્ઞાન અને શક્તિવાળા ઇન્દ્ર જ સમર્થ છે, છતાં તીવ્ર ભક્તિવશ સ્વામી શ્રી સમન્તભદ્રાચાર્યે તેમની સ્તવના કરી છે. ....
૫. જો વસ્તુ સર્વથા નિત્ય હોય તો ગતિશીલ દ્રવ્યનું અટકવું અને સ્થિર દ્રવ્યનું ગતિમાન થવું શક્ય નથી. ....

(V) એક વાક્યમાં જવાબ લખો.

Marks: 10

૧. શ્રી અભિનંદનસ્વામીનું નામ કઈ રીતે સાર્થક છે? .....
૨. શ્રી અભિનંદન જિને રાજાના દંડના અનુસંધાનમાં વિષયાસક્તિ સંબંધી કઈ આશ્ચર્યની વાત જગતના જીવોને દર્શાવી છે? .....
૩. ભક્તના પાંચ પ્રકાર કયા છે? .....
૪. શ્રી પદ્મપ્રભ જિનના શરીરની સ્તુતિ પણ વ્યવહારનયથી કેવળી પ્રભુની જ સ્તુતિ શા માટે છે? .....
૫. આચાર્યશ્રીએ શ્રી પદ્મપ્રભ જિનના શરીરનાં કિરણોને ખાસ કરીને પ્રાતઃકાળના સૂર્યનાં લાલ કિરણો સાથે શા માટે સરખાવ્યાં છે? .....
૬. સમવસરણ શબ્દનો અર્થ શું છે? .....
૭. આચાર્યશ્રીએ શ્રી પદ્મપ્રભ જિનના વિહારનું વર્ણન કરતાં પહેલાં કામદેવ પરના વિજયની વાત કરી શું દર્શાવ્યું છે? .....

૮. શ્રી અભિનંદન સ્વામીએ કઈ સ્ત્રી અને તેની કઈ સખીનો આશ્રય લીધો હતો?

૯. જો માત્ર એક સત્તા સ્વીકારવામાં આવે તો શું વિસંગતિ ઊભી થાય છે તે ઘટ-પટના દૃષ્ટાંત દ્વારા સમજાવો.

૧૦. જલતો દીપક ઓલવતાં કંઈ બાકી નથી રહેતું, જે વસ્તુતત્ત્વનો સર્વથા અભાવ સિદ્ધ કરે છે. આ કથન શા માટે મિથ્યા છે?

(VI) ટૂંકાણમાં જવાબ લખો.

Marks: 10

૧. પાંચ પ્રકારના આહારદોષમાંથી કોઈ પણ ચાર દોષ સમજાવો.

૨. શ્રી પદ્મપ્રભ જિને ગૃહસ્થાવસ્થામાં અને અરિહંત અવસ્થા વખતે કઈ-કઈ લક્ષ્મી અને સરસ્વતી ધારણ કરેલ હતી?

૩. જો દ્રવ્ય કે પર્યાય બેમાંથી કોઈ એકનો પણ અસ્વીકાર કરીએ તો વસ્તુ નિઃસ્વભાવી શા માટે બને છે? નિર્વચનીય શા માટે બને છે?

૪. એક જ વ્યક્તિ - પિતા-પુત્ર. આ દૃષ્ટાંત દ્વારા સ્યાદ્વાદશૈલી સમજાવો.

૫. વસ્તુને સર્વથા અનિત્ય માનવાથી ઉત્પન્ન થતી કોઈ પણ બે વિસંગતિઓ લખો. જો વસ્તુને સર્વથા અસત્ માનવામાં આવે તો શું વિસંગતિ ઊભી થાય છે?

(VII) મીમાંસા

Marks: 10

૧. ઇન્દ્રિયસુખ

a) મનની ખાજ દૂર કરવા અજ્ઞાની જીવ વિષયસેવન કરે છે, પણ આ સ્થાયી સમાધાન શા માટે નથી તે માટેના ત્રણ મુદ્દા લખો. - 2 marks

.....

.....

.....

b) ભૂખ, તરસ આદિ વેદના દૂર કરવાનું સ્થાયી સમાધાન શું છે? - 1 mark

.....

c) ઇન્દ્રિયવિષય સેવનથી શરીર અને આત્મા બન્નેનું શા માટે હિત થતું નથી? - 1 mark

.....

.....

d) વિષયસેવનથી જીવ આ લોક અને પરલોકમાં કેવાં પ્રકારનાં દુઃખો ભોગવે છે? - 1 mark

.....

.....

૨. અનેકાંત સ્તવના

a) કોઈ પણ પદાર્થ કઈ અપેક્ષાએ અનિત્ય જ છે, અને કઈ અપેક્ષાએ નિત્ય જ છે? - 1 mark

.....

.....

b) પ્રત્યેક તત્ત્વ કઈ રીતે એક જ સમયે એકરૂપ છે અને અનેકરૂપ છે તે માટી-ઘડાના દૃષ્ટાંત દ્વારા સમજાવો. - 2 marks

.....

.....

.....

.....

c) જીવનું સ્વદ્રવ્ય, સ્વક્ષેત્ર, સ્વકાળ અને સ્વભાવ શું છે? - 2 marks

.....

.....

.....

.....

* * *